დამტკიცებულია
შპს „ნიუტონის თავისუფალი სკოლის“
დირექტორის მიერ

შპს „ნიუტონის თავისუფალი სკოლის“ მოსწავლეთა შორის მედიაციის მარეგულირებელი წესი

ქ. თბილისი

მუხლი 1. მოქმედების სფერო

1. ეს წესი განსაზღვრავს შპს „ნიუტონის თავისუფალი სკოლაში“ (შემდგომში - „სკოლა“) მოსწავლეთა შორის არსებული კონფლიქტების მოგვარების ეფექტურ გზას, რომელიც მაქსიმალურად ითვალისწინებს მონაწილე მხარეთა ინტერესებს;

2. მოსწავლეთა შორის მედიაციის მარეგულირებელი წესი არის საუკეთესო საშუალება, რათა მოსწავლეთა შორის პრობლემის არსებობის შემთხვევაში, მოხდეს დროული და ეფექტური რეაგირება და მოსწავლეები, მათი კანონიერი წარმომადგენლების თანხმობით, თავად ჩაერთონ ამ პროცესში.

მუხლი 2. მოსწავლეთა შორის მედიაციის მიზნები

1. მოსწავლეთა შორის მედიაციის მარეგულირებელი წესის მიზანია მოსწავლეებს შორის კონფლიქტის შემთხვევაში ადრეული და ეფექტური ჩარევით, კონფლიქტური სიტუაციის მშვიდობიანი გადაწყვეტა, პროაქტიული რეაგირება და პრევენცია მათი კანონიერი წარმომადგენლების, დისციპლინის სამსახურისა და ფსიქოლოგის (ასეთის აუცილებლობის შემთხვევაში) ჩართულობით.
2. წინამდებარე წესის მიზანს, ასევე, წარმოადგენს მოსწავლეებს შორის კონფლიქტის გადაჭრის კომპრომისული გზის პოვნა, რომელიც ოპტიმალური იქნება ყველა დაინტერესებული მხარისთვის.
3. მნიშვნელოვანია, რომ მედიაციის მეშვეობით კონფლიქტის მონაწილე მხარეები თავად მივიდნენ კონფლიქტის მოგვარების გზამდე. სკოლის წარმომადგენლის მიზანი კი მედიაციის პროცესში უნდა იყოს, რომ მან მოსწავლეებს ნათლად აჩვენოს კონფლიქტის გადაწყვეტის სასურველი შედეგები. ამასთან, სკოლის წარმომადგენელმა ფასილიტაცია უნდა გაუწიოს კონსტრუქციულ დიალოგს და საჭიროების შემთხვევში, თავად შესთავაზოს მოსწავლეებს კომპრომისზე დაფუძნებული გამოსავალი.

მუხლი 3. მედიატორის მოვალეობები

1. მოსწავლეთა შორის კონფლიქტის გამოვლენის დროს მედიატორის როლს ასრულებს კლასის ტუტორი, მოსწავლეთა კანონიერი წარმომადგენლების, დისციპლინის სამსახურისა და ფსიქოლოგის (საჭიროების შემთხვევაში) ჩართულობით;

2. მედიატორმა უნდა შეძლოს:

2.1 მოსწავლეებს შორის არსებულ წინააღმდეგობათა და კონფლიქტების გაცნობიერება;
2.2 კონფლიქტური სიტუაციების ეფექტიანად მართვა/რეგულირება;
2.3 მოსწავლეთა შორის განვითარებული კონფლიქტის შესაძლო შედეგების პროგნოზირება;
2.4 მოსწავლეთა შორის კონფლიქტების ნეგატიური შედეგების აღმოფხვრა/თავიდან აცილება.
2.5 მოსწავლეებისათვის კონფლიქტური სიტუაციიდან გამოსავლის ჩვენება;
2.6 მოსწავლეებს შორის კონსტრუქციული დიალოგის გამართვა;

2.7 მოსწავლეების კანონიერი წარმომადგენლებისა და სკოლის შესაბამისი ორგანოების მედიაციის პროცესში ჩართვა.

3. მედიატორი ვალდებულია დაიცვას კონფედენციალურობა და იყოს მიუკერძოებელი;

4. მედიატორი ვალდებულია შექმნას ისეთი ატმოსფერო, სადაც დაპირისპირებული მოსწავლეები კომფორტულად შეძლებენ კონფლიქტის გამომწვევი მიზეზების განხილვასა და მისი მოგვარების გზებზე მსჯელობას.

5. მედიაციის პროცესში მედიატორი მონაწილეობას იღებს როგორც ნეიტრალური მხარე და ეხმარება კონფლიქტის მონაწილე მოსწავლეებს საკუთარი და სხვების ინტერესების გააზრებასა და პოზიციების განსაზღვრაში;

მუხლი 4. მედიაციის დაწყების საფუძვლები და მედიატორის ფუნქცია

1. მედიაციის დაწყების საფუძველია მოსწავლეებს შორის კონფლიქტური სიტუაციის წარმოქმნა, ან კონფლიქტური სიტუაციის წარმოქმნის წინაპირობების არსებობა;

2. ტუტორი, რომელიც მედიაციის პროცესში მედიატორის ფუნქციას ასრულებს, ვალდებულია:

2.1 დაადგინოს და გააანალიზოს მოსწავლეების ურთიერთობა კონფლიქტური სიტუაციის წარმოშობამდე;

2.2 შეისწავლოს მოსწავლეებს შორის არსებული კონფლიქტის გამომწვევი მიზეზები;

2.3 განიხილოს კონფლიქტში მყოფ მოსწავლეებს შორის არსებული ფაქტობრივი მდგომარეობა. (რამდენად აქტუალურია კონფლიქტი, რა გავლენა იქონია მან მოსწავლეებზე და ა.შ);

2.4 აგრძნობინოს მოსწავლეებს, რომ აღნიშნული პრობლემა არ წარმოადგენს გადაულახავ დაბრკოლებას და მდგომარეობიდან არსებობს კომპრომისული გამოსავალი;

2.5 მიიღოს ინფორმაცია მხარეებისათვის სასურველ შედეგებზე კონფლიქტური სიტუაციიდან გამომდინარე.

2.6 მედიატორის მოვალეობა არ არის კონფლიქტში მონაწილე მოსწავლეების დავის ერთპიროვნულად გადაწყვეტა. მან მხოლოდ ხელი უნდა შეუწყოს მოსწავლეების მიერ გამოსავლის ძიების პროცესს.

მუხლი 5. მედიაციის ეტაპები

1. მედიაციის პროცესი მოიცავს შემდეგ ეტაპებს:

- **მედიატორის მიერ კონფლიქტური სიტუაციის შესწავლა;**
- **ინდივიდუალური გასაუბრებები (საჭიროების შემთხვევაში);**
- **საერთო შეხვედრის გამართვა და დისკუსია;**
- **მედიაციის დასკვნითი ეტაპი.**

1.1 **მედიატორის მიერ კონფლიქტური სიტუაციის შესწავლა** - პირველ რიგში, მედიატორმა დეტალურად უნდა შეისწავლოს კონფლიქტის მიზეზები, გამოიკვლიოს ფაქტები.

1.2 **ინდივიდუალური გასაუბრება** - თუ ამას საჭიროება მოითხოვს, მედიატორმა შესაძლოა კონფლიქტში მონაწილე რომელიმე პირთან მოითხოვოს ინდივიდუალური გასაუბრება, რომელსაც შესაძლოა დაესწროს სკოლის ფსიქოლოგი. დამოუკიდებლად შეხვედრისას მედიატორი ეხმარება კონფლიქტში მონაწილე პირს/პირებს მთლიანი სურათის დანახვაში საკუთარი პოზიციის მესამე პირის პერსპექტივიდან შეფასებაში, მეორე მხარის შეხედულებების, არგუმენტებისა და გრძნობების გააზრებასა და გათავისებაში.

1.3 **საერთო შეხვედრის გამართვა და დისკუსია** - დისკუსიის ეტაპი არის მედიაციის ყველაზე მნიშვნელოვანი პროცესი. შეხვედრის დაწყებისას, უმჯობესია, თუ მედიატორი წარმოთქვამს ძალიან მოკლე შესავალ სიტყვას და კონფლიქტში მონაწილე და სხვა დამსწრე პირებს კიდევ ერთხელ შეახსენებს მათი შეკრების მიზეზს. შესავალ სიტყვას უნდა ჰქონდეს დაძაბულობის განმუხტვის მიზანი. ამ შეხვედრას, საჭიროების შემთხვევაში მოსწავლეების კანონიერ წარმომადგენლებთან ერთად, უნდა დაესწროს სკოლის ფსიქოლოგი. დისკუსიისას კონფლიქტში მონაწილე პირებმა უნდა გამოთქვან საკუთარი შეხედულებები კონფლიქტის გამომწვევ მიზეზებთან, მათ ქცევებთან და გრძნობებთან დაკავშირებით. ამ დროს მედიატორის მთავარი ფუნქციაა, რომ მან ფასილიტაცია გაუწიოს კონფლიქტში მონაწილეებს შორის არსებულ დიალოგს და საჭიროების შემთხვევაში, მათი ყურადღება დაუბრუნოს ძირითად განსახილველ საკითხს. მედიატორმა უნდა შეძლოს დიალოგის პროდუქტიულ რეჟიმში წარმართვა და საჭიროების შემთხვევაში, წარუდგინოს კონფლიქტის მონაწილეებს არსებული მდგომარეობიდან გამოსავალი. ამასთან, მედიატორი აზუსტებს, აჯამებს და საბოლოო სახეს აძლევს კონფლიქტის მონაწილეების პოზიციებს.

1.4 **მედიაციის დასკვნითი ეტაპი** - მედიატორი კიდევ ერთხელ აფასებს მედიაციის პროცესსა და მხარეების მოსაზრებებს. სასურველია, რომ შეჯამებისას მედიატორმა კვლავ განმუხტოს სიტუაცია და იზრუნოს იმაზე, რომ კონფლიქტში მონაწილე პირები კვლავ დაუბრუნდნენ კონფლიქტამდე არსებულ მდგომარეობას.

მუხლი 6. მედიაციის პროცესის დასრულების შემდეგ განსახორციელებელი ღონისძიებები

1. მედიაციის პროცესის დასრულება არ ნიშნავს იმას, რომ საკითხი სრულად ამოწურულია და ის აღარ საჭიროებს მასზე დამატებითი ყურადღების გამახვილებას. მედიაციის დასრულების შემდეგ, კლასის ტუტორმა პროაქტულად უნდა შეუწყოს ხელი მოსწავლეებს შორის მეგობრული ურთიერთობის აღდგენას. აღნიშნულისათვის შესაძლებელია მასწავლებელმა გამოიყენოს ჯგუფური სამუშაოები და სხვადასხვა აქტივობები. მაგალითად, შესაძლებელია, მედიაციაში მონაწილე მოსწავლეები აღმოჩნდნენ ერთ სამუშაო ჯგუფში რომელიმე სახალისო დავალების შესრულებისას ან ერთ გუნდში, სხვადასხვა სახის სპორტული შეჯიბრებისას. ეს ხელს შეუწყობს მოსწავლეებს შორის არსებული დაძაბულობის ბოლომდე განმუხტვას და შესაძლებელი იქნება მედიაციის პროცესის საბოლოოდ შეფასება.

2. მნიშვნელოვანია, რომ მედიაციის პროცესის შესახებ ზოგადი და მოკლე ინფორმაცია ჰქონდეთ კლასის სხვა მასწავლებლებსაც, რათა მათაც აწარმოონ დაკვირვება მედიაციის

პროცესზე და საჭიროების შემთხვევაში, აცნობონ არსებული მდგომარეობა კლასის ტუტორს.

მუხლი 7. მოსწავლეთა შორის მედიაციის მარეგულირებელი წესის მიღება და მასში ცვლილების შეტანა

1. მოსწავლეთა შორის მედიაციის მარეგულირებელ წესს შეიმუშავებს და ბრძანებით ამტკიცებს დირექტორი.
2. სკოლის მოსწავლეთა შორის მედიაციის მარეგულირებელი წესის გაუქმება, მასში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანა ხორციელდება ამ მუხლის პირველ პუნქტში მითითებული წესით.